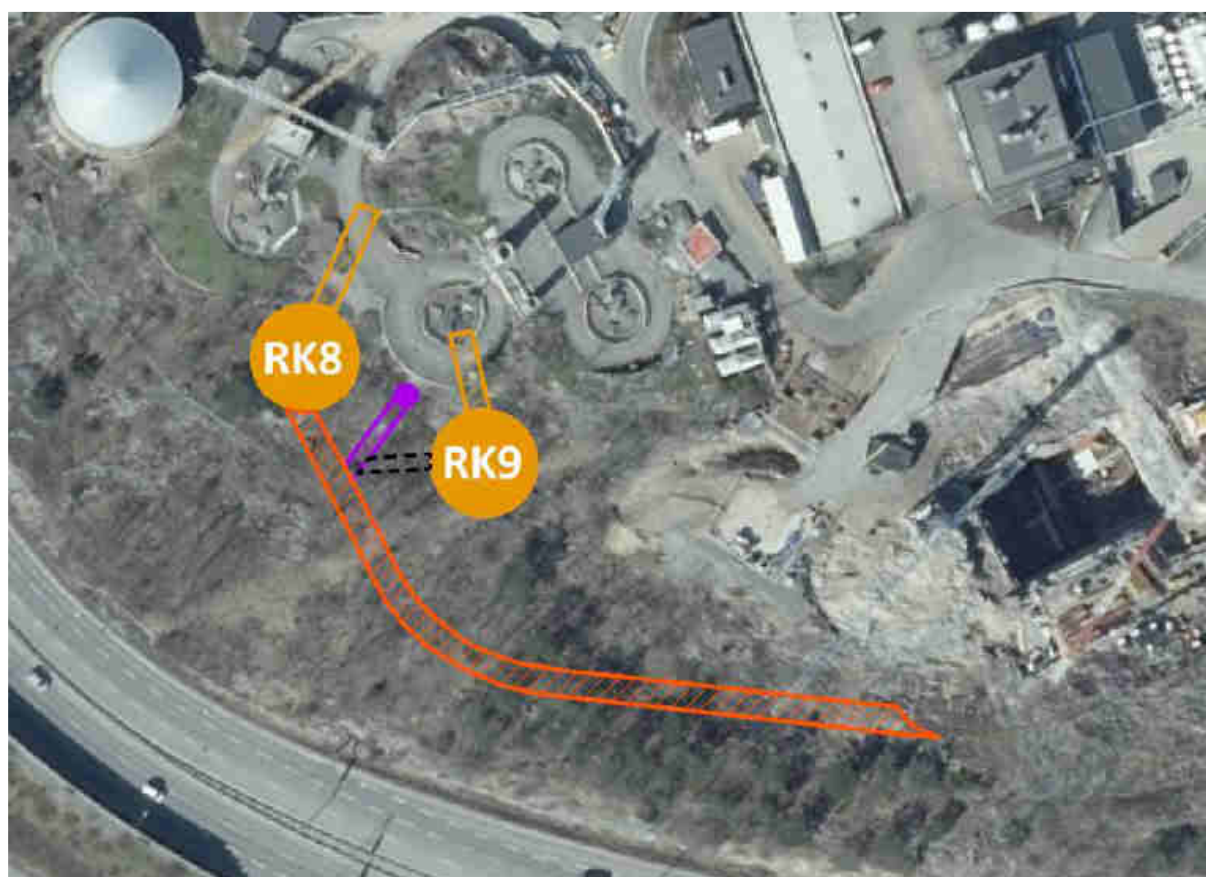

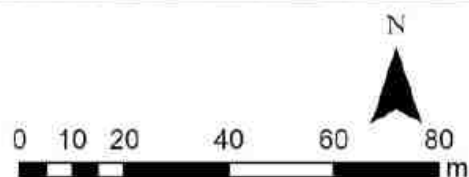
Yttrande över samrådsunderlag nya rötkammare Henriksdalsberget

Jag, Konstantinos Irina, boende i Saltsjöqvarn, Nacka (c:a 500 meter ifrån föreslagna verksamheten) har tagit del av Stockholm Vatten och Avfalls plan att bygga två nya rötkammare m.m. på och under sydvästra delen av Henriksdalsberget.

Teckenförklaring

Rötkammare	Processtunnel
Evakueringsschakt	Evakueringstunnel
Arbetstunnel	Anslutningstunnel

© Lantmäteriet

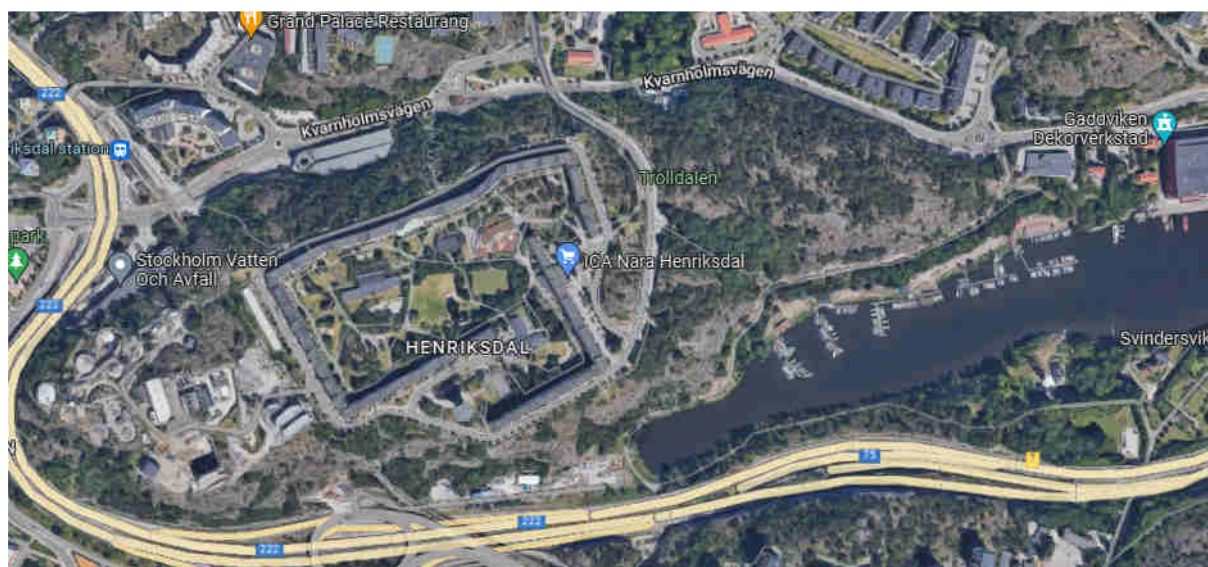
Jag anser att samrådsunderlaget är ofullständigt. Det gör det omöjligt för allmänheten och andra att bedöma eventuella konsekvenser och lämna in ett yttrande. Samrådet borde dras tillbaka och kompletteras med följande underlag:

1. Naturvärdesinventering/ar

I samrådsunderlaget står det att det hittades ”inga identifierade grundvattenberoende naturvärden. Det finns inte heller några skyddsvärda träd eller trädmiljöer, ekområden enligt Stockholms stads ekdatabas (2017a) eller ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO) enligt Stockholm stad (2017b)”.

1.1 Naturvärdesklass

Naturmarken inom planområdet ingår i ett sammanhängande grönt bälte av naturmark som sträcker sig runt hela Henriksdalsringen inkl. Henriksdals reningsverk som kartan nedanför visar:

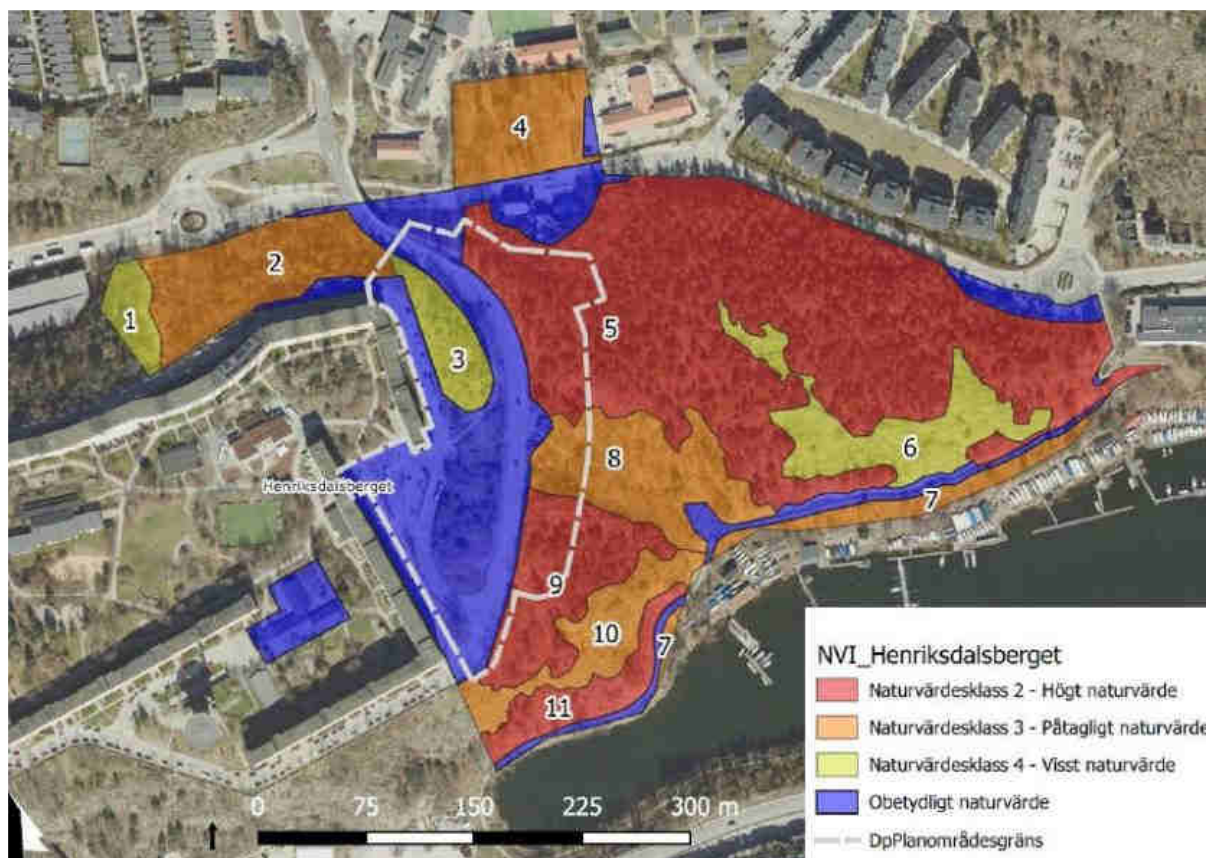

Eftersom Nacka kommun inom planprogrammet för Henriksdal¹ har föreslagit ny bebyggelse i naturmarken öster om Henriksdalsringen (s.k. Trolldalen) och norr om Henriksdalsringen, så finns det starka indikationer i form av naturvärdesbedömningar, inventeringar av naturvärdesträd, artinventeringar, spridningsanalyser och observationer i SLUs Arpotalen som skiljer sig starkt från påståendet i samrådsunderlaget om inga naturvärden:

Naturvärdesinventeringen som 2020 genomfördes av Pro Natura på uppdrag av Nacka kommun som samrådsunderlag för Henriksdalsbackens detaljplan² visar att bara 650 meter ifrån planområdet konstaterades **två naturvärdesobjekt av naturvärdesklass 2 och 3**. Tyvärr gjordes ingen naturvärdesinventering för hela gröna bältet runt Henriksdalsringen men vi kan anta att naturvärdesobjekten fortsätter till väst mot planområdet.

¹ Se <https://www.nacka.se/henriksdal>

² Se <https://www.nacka.se/henriksdalsbacken>

1.2 Naturvärdesarter

I samma naturvärdesinventering, Callunas svampinventering 2020, Callunas fågelinventering 2020 och rapporter i SLUs Artportalen observerades ett 50 tal **naturvärdesarter** i området öster och norr om Henriksdalsringen. Dessa inventeringar konstaterade:

- sex rödlistade fåglar,
- sex fridlysta arter (fladdermöss, växter och kräldjur),
- 13 rödlistade insekter, tickor, svampar och växter,
- 19 signalarter enligt Skogsstyrelsen.

Vi kan anta att deras förekomst och livsmiljö inte slutar vid en linje som har dragits med en linjal utan att dessa även kan förekomma i aktuellt planområde.

I Artportalen finns inga observationer av naturvärdesarter inom Henriksdals reningsverks avstängda område inklusive aktuellt planområde som kan förklaras med att allmänheten inte har tillgång till området. Men i en radie på 200 – 300 meter från planområdet har de senaste 10 åren rapporterats in:

- Tallticka (nära hotad)
- Gråkråka (nära hotad)
- Duvhök (nära hotad)
- Klätt (starkt hotad)
- Reliktbock (nära hotad)

- Kragjordstjärna (signalart)

1.3 Spridningskorridor

Gröna bältet runt Henriksdalsringen har i en spridningsanalys som gjordes 2014 av Ekologigruppen på uppdrag av Nacka kommun identifierats som **spridningsväg mellan ädellövmiljöer**. Planområdet ligger några enstaka meter söder om en mindre ädellövmiljö som i analysen har utpekats som "övriga viktiga områden med ädellöv".

Det är alltså svårt att förstå hur samrådsunderlaget kan påstå att "inga identifierade grundvattenberoende naturvärden" har hittats i planområdet och i omedelbara närheten till planområdet. Ädellöven inom planområdet och i omedelbara närheten kommer definitivt att påverkas av att man inom projektet tänker manipulera grundvattennivåerna.

1.4 Naturvärdesträd

2013 gjorde Pro Natura på uppdrag av Nacka kommun också en inventering av **naturvärdesträd** norr, syd och öster om Henriksdalsringen. Söder om Henriksdalsringen som ligger närmast aktuellt planområde hittades ett 60-tal naturvärdesträd (tall, ek, rönn, oxel, lönn...).

1.5 Kumulativa negativa konsekvenser på naturvärden

Negativa konsekvenser på naturvärden måste också ses i ett större sammanhang där ett 10-tal detaljplaner i naturmark runt aktuellt planområde har kommit olika långt:

- Planprogrammet för Henriksdal med etapp 1 (detaljplan för Henriksdalsbacken), 2 och 3, samtliga Nacka kommun
- Startpromemoria för södra Finnberget, Nacka kommun
- Detaljplan för Ryssbergen, Nacka kommun
- Startpromemoria för Svindersberg, Nacka kommun
- Detaljplan för Sjöstadshöjden med konsekvenser på Hammarbyskogen, Stockholm stad
- Nya Östbergatunneln med konsekvenser på Hammarbyskogen och naturvärden i Finnboda

Redovisning av eventuella kumulativa effekter har istället skjutits upp till kommande Miljökonsekvensbeskrivning.

2. Antikvarisk bedömning av fornminne

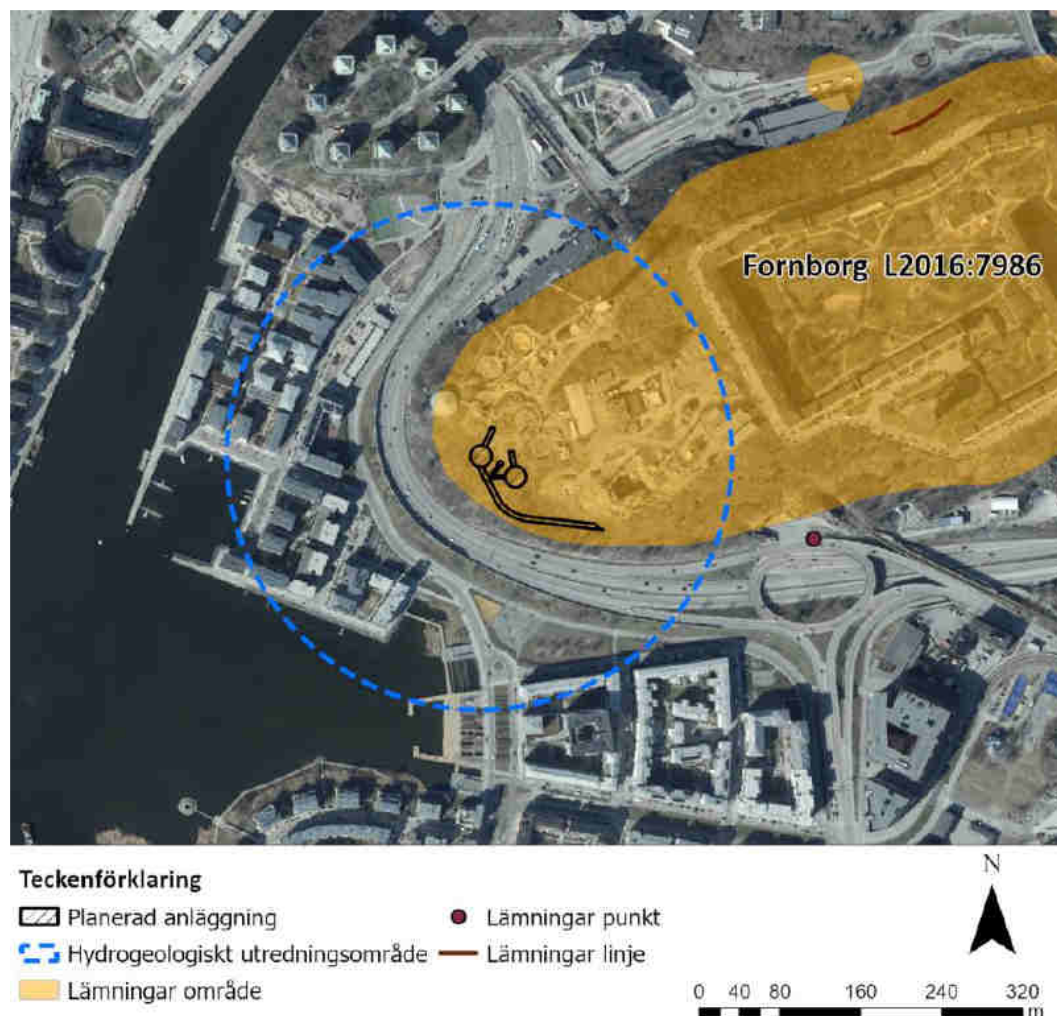
I samrådsunderlaget omnämns också murrester av en fornborg. Samrådsunderlaget medger att "ingen antikvarisk bedömning har gjorts och lämningen bedöms skadad". Vidare står det "Den typ av lämning som har identifierats inom utredningsområdet, mur, bedöms inte vara sättningskänslig då området för lämningen är berg i dagen samt att lämningen bedöms ligga ytligt".

Samrådsunderlaget redovisar inte hur man har kommit fram till dessa slutsatser trots att en antikvarisk bedömning av fornminnet inte har gjorts. Det är en gissningslek.

"Den som avser att uppföra en byggnad eller genomföra ett annat arbetsföretag har ett ansvar för att ta reda på om åtgärderna kan beröra någon fornlämning och bör i så fall samråda med länsstyrelsen", skriver Boverket.³

---

³ Se <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/kulturvarden/samordning-med-kulturmiljolagen/fornlamningar/>

3. Konsekvensbeskrivning på boendemiljöer

Samrådsunderlaget redovisar inte omfattningen av **transporter för masshantering** som kommer ske vid markplan via Henriksdalsringen. I samrådsunderlaget står endast: "En del transporter behöver även ske vid markplan via Henriksdalsringen. Antal lastbilar per dag varierar stort i förhållande till hur mycket berg som tas ut under just den dagen."

Bullerutredningen för etapp 1 visar att Naturvårdsverkets riktlinjer för nästan samtliga hus i Henriksdalshamnen inklusive förskolan Båtklubben samt brf Henriksdalshöjden kommer att överskridas. I etapp 2 kommer riktvärdena för kvarteren i Henriksdalshamnen närmare planområdet att överskridas. Samrådsunderlaget redovisar inte åtgärder för att skydda dessa bostadsområden mot bullret.

